

EL TAMBORÍ

...i tan amics!

Alex Cardona

Entre l'estiu del 1990 i el del 1992, l'àmbit d'això que hom anomena música tradicional va tenir un protagonista amb nom d'instrument i situat entre les comarques d'Osona i el Lluçanès: el Tamborí. Una experiència de cançó i música engegada per en Ramon Manén i en Joan Dalmau, a la qual s'hi va afegir de seguida en Carles Torrent i que va comptar amb la col·laboració, en la darrera etapa, de la Roser Reixach.

El Tamborí, com ens explica en Joan Dalmau, avui ubicat al Lluçanès, concretament a Perafita, va ser una experiència breu però intensa, de la qual en queden records, vivències, relacions personals i una gravació –un k7–, ...i tan amics.

Joan, com va néixer el Tamborí?

Per la primavera-estiu del 1990, en Ramon Manén –que vaig conèixer quan encara no teníem 20 anys, i amb qui havíem mantingut una amistat amb trobades casuals i puntuals durant quasi dues dècades– es trasllada a viure a Osona. En Ramon porta ja una llarga trajectòria musical, i m'explica que té molt material, en tot el que es refereix a la cançó popular i tradicional catalana, que li agradaria donar a conèixer; i em comenta que voldria formar un grup osonenc de cançó de caire popular. Vaig parlar d'aquesta proposta amb el Carles Torrent, que rondava pel Lluçanès, i li va semblar bé. Així doncs, els vaig presentar.

Jo, en aquella època vivia a Hostalets de Balenyà, i la veritat és que no tenia la intenció d'implicar-me en el tema, però com que els havia posat en relació i com que des de la primera trobada havíem començat a cantar, i tot sigui dit m'ho passava molt bé!, vaig sentir-me

Ramon Manén, Joan Dalmau i Carles Torrent, la formació inicial del Tamborí.

inclòs com el tercer membre del grup.

Els assaigs els fèiem a l'Arumí de Palau (Granollers de Palau – Gurb) on vivia en Ramon, a Mas Fonderola, d'Hostalets, on vivia jo, i per completar l'itinerari ens trobàvem també a la Corona, de Sant Agustí del Lluçanès, a casa d'en Carles. La dinàmica dels assajos consistia, més o menys, en què en Ramon ens presentava una cançó amb alguna segona veu, i algun acompanyament per guitarra i violí, o flauta. Algunes vegades jo m'hi afegia amb algun altre acompanyament o puntejat de guitarra o veu. Anàvem provant, fins a deixar-ho fixat d'alguna manera que passava a ser la definitiva.

Quins objectius teníeu?

En els inicis, crec que la finalitat era tan sols cara endintre: fruir tocant i cantant. Quan vàrem tenir suficient material, la finalitat va ser també cara enfora: actuacions en festes, aplecs, celebracions... o simplement recitals–concert.

En el díptic que vàrem editar, posava que l'objectiu era el de col·laborar en la revitalització i normalització de la música tradicional als Països Catalans.

Quina gent va passar pel grup, amb els anys?

En Pep López sempre ens va donar suport, i va acompanyar-nos amb el seu contrabaix en algun dels recitals que vàrem fer. Així mateix, va participar en l'enregistrament de l'única cinta publicada: ...i tant amics (octubre – novembre del 1991). En aquesta mateixa cinta, la Roser Reixach, canta en alguna de les cançons, i des de aleshores va participar de forma ocasional en els assaigs i actuacions que vàrem tenir.

Quin tipus de música fèieu?

Volíem fer coses de tots els Països Catalans i partíem sobretot de l'escassa discografia existent al moment: el Pont d'Arcalís, la Galana, la Murga, els Pescadors de L'Escala, Uc, els reculls de l'Artur

Blasco i alguns temes legats per les recerques de l'Esteve Albert i la M. Dolors Masferrer.

El plantejament era molt artesanal, molt casolà. En principi era cançó per ser escoltada, en concert, però també fèiem coses que es podien ballar, tot i que no era la nostra intenció.

La música tenia un caire fortament vocal –crec que les tres veus empastaven i lligaven bé–, però l'expressivitat del violí, o de la flauta de bec, o els puntejats de guitarra, a vegades prenien protagonisme.

Quan i per què es va dissoldre el Tamborí?

Ens vàrem dissoldre l'estiu del 1992, després de complir amb algunes actuacions que teníem a l'agenda. Algunes discrepàncies entorn de com havia de continuar el grup varen ser raons de pes.

De qualsevol manera, el temps ha deixat clar que l'amistat entre nosaltres tenia prioritat, i que el no confluïr en les idees no té perquè separar les persones.

Quins projectes es van quedar al tinter?

Teníem potser una dotzena de cançons, a més de les que estan enregistrades en el *...i tant amics*, que havíem incorporat al repertori, i que ja interpretàvem en les

actuacions. Potser aquestes cançons i alguna altra haguessin pogut concretar-se en un CD o una nova cinta casset, però aquest projecte no el vàrem arribar a fer.

Fes-nos un repàs de les activitats que vàreu dur a terme.

Abans del *...i tant amics* (octubre-novembre del 1991) vàrem registrar –amb l'apadrinament d'en Pep López–, una cinta molt semblant, a la que no li vàrem donar gaire difusió, perquè ens vàrem proposar de millorar-la. És així que es pot considerar que *...i tant amics* és en realitat l'únic enregistrament que vàrem fer. No recordo les còpies que en vàrem fer, però sí que foren diverses edicions.

L'any 1999, en Jaume Arnella va voler incloure en el CD que va fer amb motiu de publicar el seu cançoner *Cançons de taverna*, tres cançons del nostre K7, concretament «La cirereta», «Els Goigs de Bresca» i «Anàrem a Sant Miquel».

Respecte a les actuacions, vàrem estar a la Festa Major de Sant Bartomeu del Grau, a l'aplec del Munts, al 1r. Aplec de Santa Margarita de Perafita, al casal de Gurb, a alguna Trobada Catalana-Andalusa de Manlleu, al Mercat de Música Viva de Vic, a festes dels avis, a TV3 (no recordo a quin programa), a algun lloc del Baix Llobregat, etc., etc.

En Joan Dalmau, ens comenta algunes de les conseqüències que, al seu entendre, va tenir l'activitat del Tamborí. Així, afirma que les actuacions que amb el grup «vàrem fer pel Lluçanès, crec que varen ser un detonant perquè la forta motivació que en Ramon duïa per la difusió de la cançó popular i tradicional catalana, sumat a unes il·lusions i inquietuds semblants de la Roser Reixach, quallessin en la gestació del projecte d'un cicle itinerant de música i tradició i que finalment va acabar concretant-se com a Solc».

D'aquella experiència, no n'ha seguit un treball en comú dels seus membres, però sí que cadascú, seguint la seva trajectòria personal, ha continuat vinculat a la música i la cançó. En aquest sentit, en Carles Torrent, qui després d'una llarga i greu malaltia que portava sense cap mena de dramatització –es va morir a finals del 2006–, va anar-se'n a viure a Tortosa l'any 2000. Allà es va fer membre de la Coral Vent de Dalt, va fer cursos de perfeccionament a l'Aula de Música Tradicional del Baix Ebre, i era un col·laborador habitual de les Festes del Renaixement de Tortosa on també hi va participar amb actuacions musicals.

Per la seva banda, en Joan Dalmau ha tornat a viure al Lluçanès. Ha fet arranjaments per guitarra i veus, de cançons populars que es cantaven al Lluçanès, ha format part del grup el Tornaveu, i fa de cantautor. Ha publicat el CD *Invocació d'inici amb els elements* i fa recitals de cançó ocasionalment.

En Ramon Manén és qui més s'ha dedicat i es dedica als diferents àmbits de la cançó popular i tradicional. Ha editat discos i llibres amb diferents formacions i col·laboradors i és promotor i participant de Trobades de Cantadors i Vetllades de Cant Improvisat, etc., etc.

La Roser Reixach, actual presidenta de Solc, música i tradició al Lluçanès, és professora de música a l'escola pública de Prats de Lluçanès, participa a trobades de cantadores i cantadors a diferents indrets del país i coordina la trobada anual al Lluçanès, dins el cicle Solc, que es fa a la Torre d'Orià.

Actuació del Tamborí amb la formació completa de l'última època a l'aplec de Santa Margarida (Perafita, Lluçanès).

